

Rapport

Kartlegging av bolyst og trivsel i Nordland fylke.

Innholdsfortegnelse

- I. Sammendrag
- II. Innledning
- III. Metode
- IV. Resultater
- V. Oppsummering
- VI. Vedlegg

Innledning

Denne rapporten er en del av arbeidet omkring oppstart av regional plan for sosial bærekraft og livskraftige lokalsamfunn. Rapporten konsentrerer seg om tema knyttet til stedsutvikling, tilflytting og rekruttering, folkehelse og utenforskap. Rapporten er interessant grunnet at den ønsker å danne en forståelse av hva som gjør at Nordland oppleves som et attraktivt og inkluderende samfunn for alle, og har til hensikt å øke forståelsen for hva som gjør at folk blir boende eller flytter fra fylket.

Nordland fylke har de siste tre årene (2019-2021) opplevd netto fraflytting ifølge SSB. Videre peker SSB på en netto fraflytting på 2 prosent innen 2050 i Nordland, sett fra øyeblikksperspektiv¹. Rapporten har som mål å belyse hvordan ulike befolkningsgrupper i Nordland føler om bolyst og trivsel i fylket for å snu trenden ift. fraflytting og for å øke trivsel for de bofaste.

Metode

Målgruppen for kartleggingen var innbyggere i Nordland, kategorisert ved fire underkategorier. Disse var bofaste, tilflyttere, tilbakeflyttere, og midlertidig bosatte. Definisjonene som ble arbeidet ut fra var at alle kategorier ble kategorisert etter bomønster etter en alder av 15 år. For eksempel er en bofast kategorisert som fastboende i fylket etter oppnådde alder av 15 år. En midlertidig bosatt er dermed en som har flyttet til fylket etter spesifisert alder, men med plan om tilbakeflytting til originalt land/fylke innen kort tidsrom (uspesifisert).

Respondentenes alder og regionstilknytning (om relevant) ble også kartlagt. Alle data var anonyme. Kartlegging av bolyst og trivsel ble gjort gjennom spørreundersøkelse laget i Microsoft Forms (vedlegg 1). Videre ble det gjennomført korte intervju av samme tema for minimum én av hver av underkategoriene. Disse spørsmålene finnes i vedlegg 2.

Det ble samlet inn data fra alle regionene i Nordland. Undersøkerne var geografisk delt til Bodø og Narvik, og benyttet bil og ferje for å møte lokale for å gjennomføre undersøkelsen. Områdene som ble undersøkt var Leknes (Lofoten), Ørnes (Helgeland), Melbu (Vesterålen), Narvik og Evenes (Ofoten), og Bodø og Fauske (Salten). Av hensyn til

¹ <https://www.ssb.no/befolkning/befolkningsframskrivinger/statistikk/regionale-befolkningsframskrivinger/artikler/folketallet-vil-krympe-i-40-prosent-av-kommunene-fram-mot-2050>

GDPR ble all data samlet inn gjennom fysisk møte, og ingen fikk tilsendt spørreundersøkelsen. Totalt svarte sekstiseks respondenter på spørreundersøkelse, mens seks deltok i intervju.

Data fra spørreundersøkelse ble deskriptivt analysert, men uten tolkning. Det er opp til videre arbeid med regional plan for hvordan og hvorvidt resultater og analyser skal tolkes. Det ble laget visuelle tabeller og diagrammer for å illustrere data fra resultater.

En styrke ved metoden var at det ble snakket fysisk med lokale innbyggere i regionene. Dette kan føre til høyere validitet på grunn av fysisk dialog og mindre misforståelser. En svakhet var at det ble mangel på respondenter grunnen kun fysisk dialog, og at de ikke kunne bli tilsendt spørreskjema.

Resultater

Resultater fra intervju er ikke tatt med i betraktning i denne rapporten, men vil bli publisert i forkortet form som en artikkel, og publisert på nettsiden til Nordland fylkeskommune.

Resultat fra spørreskjema

Deskriptive data om respondentgruppe

Tabell 1: Viser hvilken tilknytning respondentene har til Nordland fylke.

	Antall	Prosent av total
Bofast	32	48 %
Midlertidig bosatt	12	18 %
Tilbakeflytter	14	21 %
Tilflytter	8	12 %

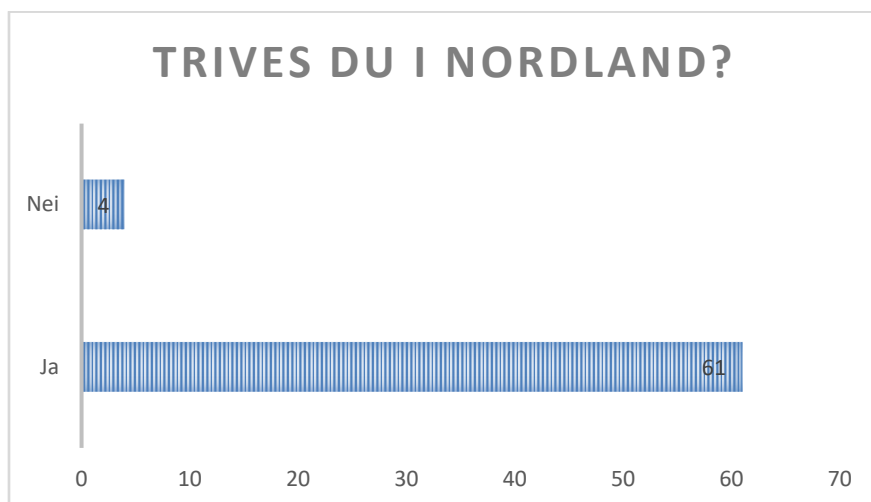
Tabell 2: Viser aldersfordeling til respondentene.

Alder	Antall	Prosent av total
15-30	27	41 %
30-45	15	23 %
45-60	20	30 %
60-75+	4	6 %

Tabell 3: Viser regionstilknytning til respondentene.

Tilknytning	Antall	Prosent av total
Helgeland	5	8 %
Salten	12	18 %
Ofoten	23	35 %
Vesterålen	5	8 %
Lofoten	5	8 %
Ikke fra Nordland	12	18 %
Ikke fra Norge	4	6 %

Deskriptive data om trivsel i fylket

Figur 1: Viser fordeling av trivsel. 61 «Ja» og 4 «Nei». Én respondent mangler.

Hva gjør at «Ja» gruppen trives?

Figur 2: Viser kategorier for hvorfor innbyggere i Nordland trives.

Tabell 4: Viser antall svar per kategori for hvorfor innbyggere i Nordland trives.

Hvorfor trives du ("Ja")	
Kategorier	Antall
Trygt	6
Arbeidsplassen	10
Familie/venner&folk	36
Naturen	32
Aktiviteter&tilbud	8
God-plass	4
Tilknytning	12

Hvordan kan «Ja» gruppen trives enda bedre?

Figur 3: Viser kategorier for hvordan innbyggere i Nordland kunne trivdes enda bedre.

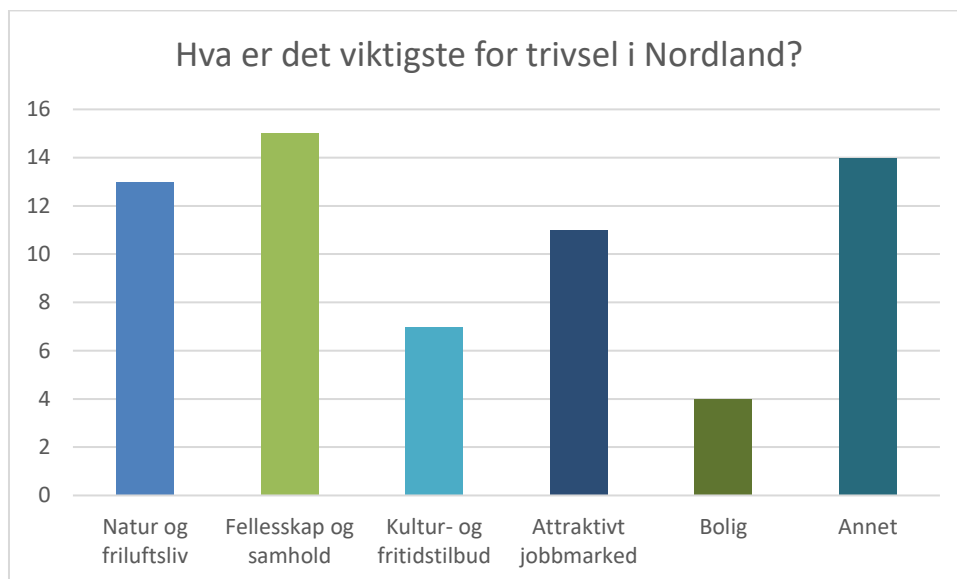
Tabell 5: Viser antall svar per kategori for hvordan innbyggere i Nordland kunne bedre trivdes.

Hvorfor kan du trives enda bedre?	
Kategorier	Antall
Uvisst	6
Kulturtilbud	16
Kollektivtilbud	6
Transporttilbud	10
Arbeidsmuligheter	9
Distriktpolitikk	4
Distriktssamarbeid	1
Studiemuligheter	5
Fritidstilbud	9
Sosialt	5
Kommunikasjon	5
Boligutbygging	3
Skolestruktur/frihet	3
Eldretilbud	3

Hvordan kan «Nei» gruppen trives?

Nei gruppen har fire registrerte svar. De peker mot et større kulturtilbud, flere fritidsaktiviteter, og bedre distriktpolitikk for større aktivitet i Nordland.

Hva er det viktigste for trivselen i Nordland?

Figur 4: Viser fordelingen for hva innbyggerne mener er viktigst for sin trivsel. Det var kun ett alternativ, og ikke flervalg.

De som svarte «annet» benyttet å skrive svar i fritekst. Disse fordelte seg om kategoriene «Familie» «Trygghet» «Helse» «Tilhørighet» «Folk» og «Arbeid». Vi ser at kategorien «Annet» kan fordeles tilbake til de fastsatte kategoriene.

Hva kan du selv gjøre for å øke din/andres trivsel i Nordland?

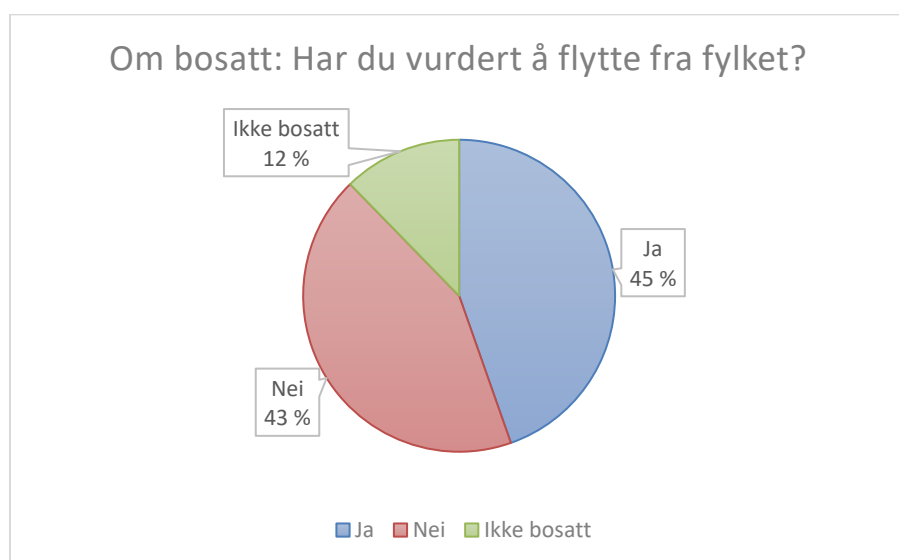

Figur 5: Viser ordsky for hva befolkningen i Nordland mener de kan gjøre for å øke sin eller andres trivsel.

Tabell 6: Viser antall svar per kategori for hvordan befolkningen i Nordland kan øke sin/andres trivsel.

Hvordan kan du øke din/andres trivsel?	
Kategorier	Antall
Kulturlivinitiativ	5
Fritidsbidrag	6
Frivillighet	12
Naturbenyttelse	5
Åpenhet & Inkludering	20
Kulturtilbudbenyttelse	4
Ansvarstagelse	6
Fremsnakke	7

Om du er bosatt i Nordland (bofast/tilflytter/tilbakeflytter) har du vurdert å flytte ut av fylket?

Figur 6: Viser fordeling av svar på hvorvidt innbyggere i Nordland som er bofaste har vurdert å flytte ut av fylket. N: "Ja" = 29, "Nei" = 28, "Ikke bosatt" = 8.

Om «Ja», hvorfor har du vurdert å flytte ut av fylket?

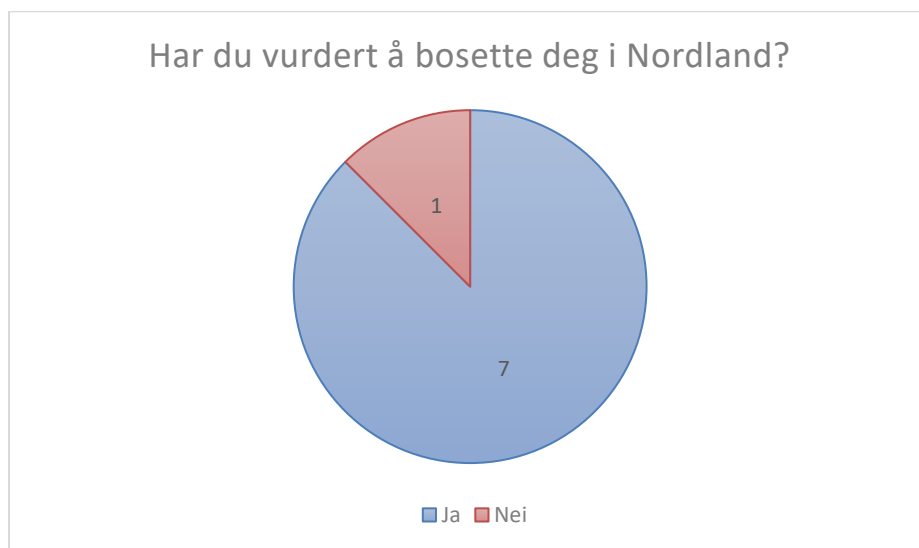
Figur 7: Viser en ordskey for hvorfor bofaste i Nordland har vurdert å flytte ut av fylket. Fordeling: Transport (3), Miljøforandring (7), Studietilbud (5), Arbeidsmarked (10), Kulturliv (5), Tilhørighet (4), Klima (4).

Om «Nei», hvorfor ønsker du å bli?

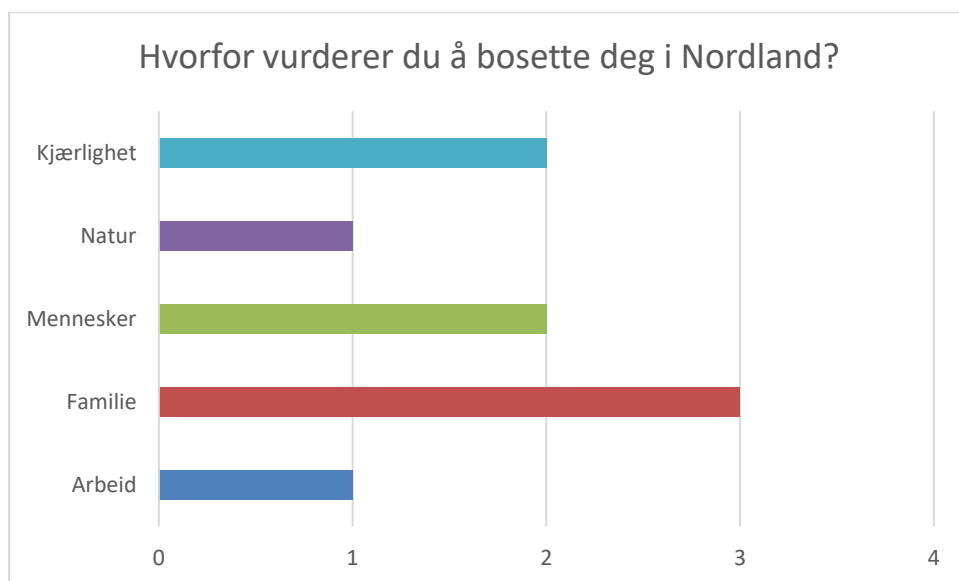
Figur 8: Viser en ordskey for hvorfor bofaste i Nordland vurderer å bli værende i fylket. Fordeling: Familie (4), Tilhørighet (13), Folket (1), Barneforhold (1), Arbeidstrivsel (1), Ingen Mangel (6).

Om ikke bosatt, har du vurdert å bosette deg i Nordland?

Figur 9: Viser fordeling av hvorvidt midlertidig bosatte ønsker å bosette seg fast i Nordland. N=8.

Om «Ja», hvorfor har du vurdert å bosette deg i Nordland?

Figur 10: Viser kategorisk fordeling for hvorfor midlertidige bosatte vurderer å bosette seg i Nordland.

Om «Nei», hvorfor vurderer du ikke å bosette deg i Nordland?

Én av åtte svarte nei, og oppga at mangel på relevant arbeidsmulighet, samt mangel på relevant utdanning var grunnen til «Nei».

Oppsummering

Rapporten, som har som mål å belyse trivsel og bolyst i Nordland, viser at de aller fleste av respondentene trives godt. Videre viser den at en stor andel (45%) har vurdert å flytte ut av fylket. Mange av grunnene til de ønsker å flytte ut er knyttet til hva innbyggerne foreslår for hvordan Nordland skal bli et mer attraktivt fylke. Slikt sett kan dette være nyttig å se i sammenheng. Faktorer som bidrar til trivsel, er også påfallende lik faktorer som midlertidig bosatte nevner for grunner til flyttelyst. Det et positivt aspekt at flere spørsmål har en grad av korrelasjon, og vi håper det kan trekkes slutninger ut av arbeidet.

Mangler ved undersøkelsen er bl.a. mangel på «Nei» gruppen ved spørsmål om trivsel. En av grunnene til dette kan være at de var vanskeligere å treffe under innsamling, eller at de allerede har flyttet ut, gitt at kriteriet var bomønster etter fylte 15 år.

Videre mangler kan være at det er skeivfordelte data. Ved et utvalg på 66 respondenter er dette en mulighet, og da at data ikke er representative. Videre kan det være, ved kategorisering av fritekstsvar, at spesifikke meninger gikk tapt.

Vedlegg

Vedlegg 1. Spørreundersøkelsesspørsmål

1. Hvilken tilknytning har du til Nordland fylke?
 - a. Bofast
 - b. Tilflytter
 - c. Tilbakeflytter
 - d. Midlertidig bosatt (ikke bostedsregistrert)
2. Hvor gammel er du?
 - a. 15-30
 - b. 30-45
 - c. 45-60
 - d. 60-75+
3. Hvor er du fra?
 - a. Helgeland
 - b. Salten
 - c. Ofoten
 - d. Vesterålen
 - e. Lofoten
 - f. Ikke fra Nordland
 - g. Ikke fra Norge
4. Trives du i Nordland?
 - a. Ja
 - b. Nei
5. Hvorfor?
6. Hva skal til for at du trives enda bedre?
7. Hva skal til for at du trives? (Om «Nei»)
8. Hva er det viktigste for din trivsel i Nordland?
 - a. Natur og friluftsliv

- b. Fellesskap og samhold
 - c. Kultur- og fritidstilbud
 - d. Et attraktivt jobbmarked
 - e. Bolig
 - f. Annet
9. Hva kan du selv gjøre for å øke din eller andres trivsel i Nordland?
10. (Hvis du er bosatt) – Har du vurdert å flytte ut av Nordland?
11. (Hvis du ikke er bosatt) – Har du vurdert å flytte til Nordland?
12. Hvorfor?

Vedlegg 2. Intervjuguide

1. Hva heter du?
2. Hvor gammel er du?
3. Hvor er du i fra og hvor bor du nå?
4. Hvor lenge har du bodd i Nordland?
5. Hvorfor har du valgt å bosette deg i Nordland?
6. Hva er det som gjør at du trives i Nordland?
7. Har du noen tips til å finne på noe gøy i Nordland/der du er?
8. Hva skal til for at din trivsel skal øke?
9. Hvordan kan du i fremtiden bidra til at din egen og andres trivsel skal øke?
10. Hvordan ble du mottatt av lokalbefolkningen?
11. Hva var det som gjorde at det var bra/dårlig/greit?
12. Hvordan og hvorfor trives du på jobben?
13. Har du en sak du brenner for?
14. Hva mener du skal til for at Nordland skal bli et mer attraktivt og inkluderende fylke?
15. Hvordan kan vi få flere til å delta i arbeids- og samfunnslivet?